

- логическое, алгоритмическое и системно-комбинаторное мышление;
- коллективное программирование заданного поведения модели;
- экспериментальное исследование, оценка влияния отдельных факторов;
- анализ результатов участников проекта и поиск новых решений.

Конструирование Lego-робота представляет собой изучение основ робототехники, механики и программирования, развития логического и алгоритмического мышления.

Кружок «Робототехника» разработан с целью заинтересовать учеников и мотивировать их к изучению проектирования, конструирования и программирования с помощью мобильных робототехнических моделей и графического языка программирования, при помощи которого создания программы происходит путем манипулирования графическими объектами.

Графический язык программирования – язык, предназначенный для написания программ, в котором вместо текстового используется графическое описание алгоритма работы [3]. Он обладает большим преимуществом перед текстовым, в частности, высокой наглядностью и удобством для учащихся, что позволяет сократить трудоемкость разработки, повысить качество и надежность создаваемых программ.

Делая выводы можно говорить о том, что на занятиях где учащиеся конструируют Lego-роботов эффективнее использовать групповую форму занятий.

Список используемых источников

1. Юревич, Е. И. Основы робототехники – 2-е изд., перераб. и доп. / Е. И. Юревич. – СПб. : БХВ-Петербург, 2005. – 416 с.
2. ПервоРобот LEGO WeDo. Книга учителя / LEGO. – 2009. – 177 с.
3. Академик [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://dic.academic.ru/dic.nsf/ruwiki/1296100>. – Дата доступа: 05.08.2018.

Анотація. Федоренко М., Ефімчик І. Розвиток мотивації до предмету інформатика у школярів у вільний час. У статті розглядається один із шляхів вирішення проблеми зайнятості учнів у позаурочний час. Описується ефективність використання групової форми навчання на заняттях з робототехніки.

Ключові слова: інформатика, робототехніка, групова форма.

Аннотация. Федоренко М., Ефимчик И. Развитие мотивации к предмету информатика у школьников в свободное время. В статье рассматривается один из путей решения проблемы занятости учащихся во внеурочное время. Описывается эффективность использования групповой формы обучения на занятиях по робототехнике.

Ключевые слова: информатика, робототехника, групповая форма.

Abstract. Fedorenko M., Efimchik I. The development of motivation to the subject of computer science in schoolchildren in their spare time. The article discusses one of the ways to solve the problem of schoolchildren employment after school hours. The effectiveness of the use of group forms of training in robotics classes is described.

Keywords: informatics, robotics, group form.

Катерина Яблунівська

Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв, Україна

yablunovskayakaterina@ukr.net

Науковий керівник – Л.М. Сризова

ЕКОЛОГІЧНА СВІДОМІСТЬ У СИСТЕМІ НАУКОВИХ ПОНЯТЬ, СТРУКТУРА ТА ТИПИ

Сучасний світ знаходяться в умовах екологічної кризи. Люди це усвідомлюють, але продовжують свою діяльність у звичному для себе темпі, використовуючи природу для задоволення власних потреб. Екологічна криза, на даному етапі розвитку, вважається як щось зовнішнє по відношенню до людини, а не як те, що знаходиться в середині самого себе. Більшість дослідників (С.Д. Дерябо, В.І. Панов, В.О. Скребець, Ю.М. Швалб, В.А. Ясвін та інші) вважають, що екологічна криза – це криза світогляду. З цієї точки зору, для того щоб вирішити екологічну кризу необхідно змінити домінуючу в теперішній час екологічну свідомість.

Зміст екологічної психології намагається виділити деякі інтегральні характеристики, які б описували особливості взаємодії людини з світом природи. До таких інтегральних характеристик в першу чергу відносять екологічну свідомість.

Екологічна свідомість – одне з ключових понять екологічної психології, що означає вищий рівень психічного відображення природного, штучного, соціального середовища та внутрішнього світу людини, саморегуляцію даного відображення та усвідомлення місця і ролі людини у реальному світі. Екологічна свідомість відрізняється від свідомості як такої тим, що вона насичена екологічним змістом і є сукупністю екологічних уявлень, які формують суб'єктивне відношення людини перш за все до природного середовища.

Екологічна свідомість – це індивідуальна і колективна (суспільна) здатність усвідомлювати нерозривний зв'язок кожної окремої людини і всього людства загалом з цілісністю і відносною незмінністю природного середовища існування людини, усвідомлення необхідності використання цього розуміння у практичній діяльності, вміння і звичка діяти стосовно природи, не порушуючи зв'язок і колообіг природного середовища, сприяти їхньому поліпшенню для життя нинішнього і майбутнього поколінь людей [4, 168].

В.О. Скребець під екологічною свідомістю розуміє «рівень психічного відтворення природного і штучного середовища, свого внутрішнього світу, саморефлексію місця і роль людини у біологічному, фізичному та хімічному світі, а також саморегулювання та наповнення цього відтворення екологічним змістом» [3, 48].

Становлення екологічної свідомості характеризується такими ознаками, як глобальність, переосмислення всіх основних світоглядних питань, опора на науку, з'єднання її з гуманістичними цінностями, здатність піднятися над своїми інтересами заради інтересів більш широких суспільних верств, прагнення діяти в ім'я збереження природи, порятунку життя на планеті. Становлення екологічної свідомості йде за чотирма напрямками: науковому (проявляється в прагненні реалізувати на практиці знання про існуючі в природі зв'язки про те, як можна уникнути їх порушення в ході виробничої діяльності); економічному (через усвідомлення економічну невідповідність виробничої діяльності, яка руйнує природу); культурному (виражається в бажанні зберегти природу як елемент культурного середовища); політичному (проявляється в прагненні людей створити умови, відповідні гідності людини). Тобто мета екологічної свідомості – переорієнтація людського світогляду.

На сьогодні виокремлюють три типи екологічної свідомості, котрі пов'язані з перевагами тієї чи іншої частини середовища – людини, природи чи їх взаємодії (В. Ясвін, В. Панов, О. Ркдоміно-Дусятська, В. Скребець, А. Львовичкіна) [1;2]:

1. Антропоцентрична екосвідомість (людина визнається найбільшою цінністю, а природа – лише її власність, котра повністю їй підпорядкована, відбувається повне ігнорування прав природи в процесі задоволення людських потреб);

2. Природоцентрична екосвідомість (найбільшою цінністю є природа, людство ж повинно бути цілком і повністю їй підпорядкованим, в основі повинно лежати самообмеження та самопожертвування на благо природи);

3. Екоцентрична екосвідомість (гармонійний взаємозв'язок, взаємодія та взаєморозвиток людини та природи).

Частина науковців виокремлюють ще й архаїчний тип екологічної свідомості, котрий сформувався в часи, коли ще не існувало протиставлення світу людини та світу природи, тому відповідно людина не ставилася до природи як об'єкта своїх потреб та цілей. Існують й інші типології екологічної свідомості, проте більшість з них зводиться саме до вище описаної тріади «людина – природа – гармонія».

До основних характеристик екологічної свідомості відносять:

- Занепокоєність станом середовища;
- Мобілізація моральних ресурсів;
- Здатність до ідентифікації джерела загрози і породжуючого її соціального суб'єкту;
- Визнання здорового та безпечного середовища мешкання суспільною цінністю;
- Індивідуальна мобілізація, тобто усвідомлення необхідності особистої участі у протестних, креативних та інших колективних діях;
- Когнітивна мобілізація, тобто формування готовності до дій на основі осмислювання інформації про ризики та безпеки;
- Формування у людства нового-екологічного мислення.

Розглядаючи різні підходи до визначення структури екологічної свідомості можна виділити загальні компоненти, що характерні для кожного з підходів:

- Когнітивний (психічне відображення оточуючого середовища) ;
- Емотивний (чуттєві уявлення та образи, переживання);
- Поведінковий (стратегії взаємодії зі світом природи).

Свідомість людини формується в процесі життєдіяльності. Вона складається з усвідомлених та неусвідомлених психічних процесів, складних процесів внутрішньої боротьби, мобілізації своїх можливостей, переживань, виборів та рішень. Таким чином, сучасній людині потрібно усвідомити єдність з усім іншим світом, щоб подолати протиріччя, що виникають в сфері взаємодії з природою. Глибоке вивчення системної організації біосфери та її функцій, визначення людської ролі стосовно неї, сприяє формування безконфліктного розвитку природи та людини.

Список використаних джерел

1. Дерябо С.Д. Экологическая педагогика и психология / С.Д. Дерябо, В.А. Ясвин. – Ростов-на-Дону: Феникс, 1996.
2. Львовичкіна А.М. Основи екологічної психології: навч. посіб. / А.М. Львовичкіна. – К.: МАУП, 2004. – С. 64-80.
3. Скребець В.О. Екологічна психологія у віддалених наслідках екотехногенної катастрофи. Монографія – К.: Видавничий Дім «Слово», 2004. – 440с.

4. Платонов Г.В. Диалектика взаимодействия общества и природы / Г.В. Платонов. – М.: Изд-во МГУ, 1989.

Анотація. Яблунівська К. Екологічна свідомість у системі наукових понять, структура та типи. *В наш час проблема відношення людини до природи вабить до себе пильну увагу. Безпрецедентне зростання науково-технічного потенціалу підняло на якісно нову ступінь можливості людини по перетворенню оточуючого його природного середовища і відкрило перед ним широкі перспективи, тому в наш час дуже актуальним стає питання екологічної свідомості людини. У роботі розкрито суть екологічної свідомості, розглянуто типи екологічної свідомості та її структура.*

Ключові слова: екологічна свідомість, екологічна криза, свідомість, типи екологічної свідомості, природа, людина, суспільство.

Аннотация. Яблунівская К. Экологическое сознание в системе научных понятий, структура и типы. *В наше время проблема отношения человека к природе влечет к себе пристальное внимание. Безпрецедентный рост научно-технического потенциала подняло на качественно новую ступень возможности человека по преобразованию окружающего его природной среды и открыло перед ним широкие перспективы, поэтому в наше время очень актуальным становится вопрос экологического сознания человека. В работе раскрыта суть экологического сознания, рассмотрены типы экологического сознания и его структура.*

Ключевые слова: экологическое сознание, экологический кризис, сознание, типы экологического сознания, природа, человек, общество.

Abstract. Yablunovska K. Environmental consciousness in the system of scientific concepts, structure and types. *In our time, the problem of human relations with nature attracts close attention to itself. The unprecedented growth of scientific and technological potential has raised a qualitatively new degree of human ability to transform the surrounding environment and opened wide prospects for him, therefore, in our time, the issue of environmental consciousness of a person becomes very urgent. In this work the essence of ecological consciousness is disclosed, types of ecological consciousness and its structure are considered.*

Key words: ecological consciousness, ecological crisis, consciousness, types of ecological consciousness, nature, man, society.